

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 12,316 Școl. 1915.

Notă oficială.

În conformitate cu circulara Domnului ministru de culte și instrucție publică Nr. 14,970 din 16 Decembrie a. c. aducem la cunoștința profesorilor și învățătorilor noștri următoarele dispoziții, privitoare la dispensarea lor de serviciu militar activ:

1. Prin circularile lor, și anume, a ministrului de război edată sub Nr. 111,634/10—1915, iar a ministrului de honvezi sub Nr. 298,738/3—1915, s'a ordonat, ca toți profesorii și învățătorii, cari au fost declarați neapți pentru serviciu de front și clasificați numai pentru servicii ajutoare (de cancelarie), să fie dispensați pe timp nedeterminat și să-și ocupe funcțiunile lor civile.

Astfel pentru ceice aparțin acestei categorii nu mai e nevoie de intervenție specială, căci ei vor fi eliberați prin comanda militare competente.

2. Întru cât s'ar întâmpla, ca vr'un profesor ori învățator din categoria amintită sub punct 1. să nu fie eliberat în termen de 30 zile conform ordinațiilor ministeriale citate, cei interesați vor înștiința Consistorul, ca să intervină la locurile competente pentru dimiterea lor. La cerere să va anexa extrasul militar prin care au fost declarați apți numai pentru servicii ajutoare.

3. Relativ la profesorii și învățătorii, cari au fost declarați neapți pentru servicii de front, însă au fost găsiți apți pentru *servicii de pază*, dl ministru n'a găsit cu cale să fie eliberați. Întru cât însă unii ca aceștia, dată fiind indispensabilitatea lor în oficiu, s'ar adresa Consistorului cu petiție de-a se interveni pentru scutire, Consistorul va transpune petițiile dlui ministru pe lângă propunere motivată. Firește, că și aici are să se anexeze extrasul militar, prin care au fost declarați apți numai pentru servicii de pază, cu indicarea regimentului și a comandei militare, a datelor de naștere (anul, comuna, pretura, comitatul), a stărilor școlare (câți învățători, câți elevi, de când funcționează petiționarul la numita școală).

4. Domnul ministru repetă din nou, că pentru dispensarea profesorilor și învățătorilor rezerviști și glotași, cari au instrucție militară, nu este aplicat să intervină, ori cât ar fi de necesari în posturile lor; în consecință roagă Consistorul, ca astfel de cereri să le refuze tocmai cu provocare la circulara ministerială prezentă.

5. Pentru dispensarea glotașilor din clasa B., născuți între anii 1865—1872 și găsiți apți la asenările suplinoare, rămân în vigoare dispozițiile anterioare. Întru cât Consistorul îi propune dlui ministru ca necesari în slujba lor, în conformitate cu instrucția dlui ministru de honvezi punct XV. alineatul 2, edată sub Nr. 16,600 Pres. 18/1914, li se dă un certificat, în baza

căruia au dreptul să rămână în postul lor, până la rezolvirea petiției prin dl ministru.

Sibiu, 14 Decembrie 1915.

Consistorul arhiepiscopesc.

Cătră ostașii români.

Preasfințita Sa, Episcopul Caransebeșului, Dr. *Miron E. Cristea*, a adresat ostașilor români, cari luptă pentru tron și patrie pe toate câmpurile de război, ori zac răniți și bolnavi în spitalele din monarhie, următoarele cuvinte părintești de mângâiere și îmbărbătare:

Miron,

din mila lui Dumnezeu și voința clerului și a poporului dreptcredinciosul Episcop român al eparhiei Caransebeșului.

Iubiților noștri fii oredincioși, cari luptă pentru tron și patrie pe toate câmpurile de război, sau zac răniți și bolnavi în spitalele țării:

Dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Părintele nostru oel din ceruri, întărire și soăpare dela Mântuitorul nostru Iisus Cristos, acoperământ și mângâiere dela Preasfântul și de viață făcătorul Duh, iară dela Noi salutul Nostru călduros și binecuvântarea Noastră arhipăstorească.

«Nădejdea ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemutată».

(Pavel: Evrei VI, 19)

Când glasul Preainălțatului nostru Împărat și Rege și al țării v'a chemat pe toți la luptă vitează, când ați părăsit vetrele voastre, părinții, soțiile și copilașii voștri, ca să vă îndepliniți cu sfințenie datorința supremă față de tron și patrie, Noi, mai jos iscălitul Episcop al vostru, aducându-ne aminte de cuvântul Mântuitorului nostru Isus Cristos, care zice: «Milă îmi este de popor» (Marcu VIII, 2), și înțelegând datoria Noastră de părinte sufletesc al poporului încredințat smereniei Noastre spre duhovnicească povătuire și îndrumare, Ne-am silit, nu numai să mângâiem pe toți cei iubiți ai voștri, rămași acasă cu inima strânsă de jale și de îngrijorare, ci dupăcum vă aduceți aminte, pe toți ceice ați trecut pe la Noi înainte de a pleca la război, v'am îndemnat cu povață părintească să vă puneți toată nădejdea în Dumnezeu cel milostiv și să luptați cu vitejia strămoșilor voștri *luptă de viteji*, ca să strălucească iarăș pe paginile istoriei lauda și preamărirea numelui vostru românesc, ca al unora dintre cei mai vrednici apărători ai țării și mai credincioși supuși ai tronului.

Voi ați dovedit și până acuma cu îmbelșugare, că n'au răsunit în zădar cuvintele părintelui vostru sufletesc, ci dimpotrivă, până în adâncul inimii voastre a pătruns povața sfintei scripturi, care ne poruncește zicând: «*Ascultați de conducătorii voștri și vă supuneți lor, căci ei au să privegheze asupra sufletelor voastre, ca unii cari au să deie samă...*»

Voi din frageda voastră pruncie ați auzit de atâteaori cetindu-se în sfintele biserici în graiul maicelor noastre aceste cuvinte ale apostolului Pavel cătră Evrei (XIII—17). Și v'ați

dat totdeauna șilînța, nu numai să le înțelegeți cum să cade, ci să le și duceți la îndeplinire în toate împrejurările, și mai ales în zilele grele de acum, chiar și cu jertfa cea mai scumpă și mai grea, cu jertfa vieții voastre!

Nici un lucru bun și de ispravă fără supunere și ascultare nu să poate; dar apoi în zilele de război ascultarea de conducători este îndoit mai delipsă.

Din unele scrisori duioase pe cari le-am primit dela fiii credincioși ai bisericii noastre de pe câmpul de luptă văd, că voi și acolo vă gândiți la cuvintele și îndrumările părinților voștri sufletesci și cetiți, de câteori vă îngăduie timpul, cărticelele de rugăciuni, pe cari le-am compus și tipărit anume pentru voi, și mai cereți încă și alte cărți și sfaturi creștinești.

M'am bucurat nespus de mult, iubiților, văzând aceasta mare și înflăcărată dorință a voastră după cărți scrise în graiul maicelor noastre, în dulcea noastră limbă românească. Și cum voi, fiii mei sufletesci, vă gândiți la mine, așa și eu părintele vostru mă gândesc la voi și mă rog pentru voi. Împlinesc deci și acum o dorință a inimei voastre, când mă îndrept din nou cătră voi, trimițându-vă în chip de mângâiere pentru sfintele sărbători ale Crăciunului, pe cari le petreceți încă tot departe de iubiții voștri de acasă, roua răcoritoare și întăritoare de suflete a acestor cuvinte din sfânta scriptură: «*Nădejdea ca o anghiră o avem a sufletului, tare și nemutată*».

Mulți aseamănă viața omului din această lume, numită și «*valea plângerilor*», cu călătoria unei corăbii pe apele mării.

Corabia plutind pe întinsele ape ajunge adeseori la mijlocul mării, de unde privind în cele mai îndepărtate zări ale seninului albastru nu mai vezi decât cerul și apă. Atunci deși legănat de talazurile line ale mării fără de margini un *fior* te cuprinde. Iară când să pornește furtuna, valurile infuriate de puterea uriașelor vânturi aruncă corabia ca pe o frunză din o parte într'alta, fiorul de mai nainte devine *groază*, spaimă și îngrijorare. Gândul și se ridică la Dumnezeu cel de sus. În el îți pui toată nădejdea de-a mai vedea *uscatul*, ca liman de mântuire. Atunci marinarii slobod ancora sau anghira legată cu lanțurile ei puternice de corabie. Ea să înțepenește în fundul mării, scutind astfel corabia de furia valurilor și a furtunei fără zăgaz. Groaza ce ne a fost cuprins scade și crește tot mai mult speranța mântuirii, care «*ca o anghiră tare și nemutată*» liniștește spaima din sufletul nostru.

Așa-i și în viața de toate zilele a oamenilor. Nădejdea e ca o anghiră dela corabie.

Fără o rază de nădejde întăritoare omul n'ar putea să trăiască nici în împrejurări mai ușoare, decum în zilele noastre, în vremea cumplită de

acum! Unde-și va putea găsi sufletul azi atât de zbuciumat al omenimii un razim și o mângâiere, dacă bunul Dumnezeu nu i-ar fi dat anghira cea tare și nemutată a nădejzii de mai bine?

Oricât de mari ar fi greutățile ce le întâmpinați, oricât ar fi de primejdioase năcazurile de cari zilnic dați, oricât ar sămăna uneori cu iadul puterile dușmane ce vor să vă nimicască: dacă veți avea speranță în sufletele voastre, le veți învinge toate mai ușor, căci după zisa Psalmistului: «*Dumnezeu este scăparea și puterea, ajutor întru năcazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte*» (45. I).

Nădejdea, că va da Dumnezeu și zile mai bune, vă ușurează gândurile. Până n'a pierdut omul nădejdea, este bine. Deci grijăți cu cea mai mare băgare de seamă, ca nici în vijeliile cele mai înverșunate, nici în primejdiile cele mai mari, nici în nenorocirile nenumerate ale războiului, să nu slăbească nicidecum în sufletul vostru nădejdea, să nu se clatine acest razim, să nu se înfrângă această anghiră tare și nemutată a vieții voastre!

Omul fără speranță e ca pomul fără frunze. Un învățat bărbat spune, că: «*Nădejdea e ca albina, care sugere miere din fiecare lucru și cu ea nutrește inima omului; nădejdea e ca vântul, care uscă lacrimile din ochi; e ca steaua conducătoare pe căile vieții și ca raza de lumină în întunecarea necazurilor*» (Coutelle). Așa și este! În ori ce pericol te-ai afla și orice gânduri grele te-ar cuprinde, speranța ca un vis frumos să ivește în sufletul tău și te face să nădăjduiești a scăpa din ele.

Ba mai mult! Nădejdea e singura comoară, care în sufletul cu credință să *sporește* chiar în zile de primejdii; și cu cât ai speranță mai mare, cu atât îți pare și mântuirea mai aproape.

Dară nădejdea sau speranța se ivește cu deplină tărie numai în sufletul acelora, cari *cred* în Dumnezeu și în ajutorul lui. Deci iubiților fii, cultivați credința creștinească, despre care *Clemente Alexandrineanul* zice, că-i «*asa de lipsă pentru cel ce trăiește în lume, ca și aerul*» (În Prophet. Habac.).

Deci nădăjduiești cu credința tare spre Dumnezeu dreptății, «*care va răsplăti fieștecui după faptele lui*» (P. Romani II, 6), va duce la biruință strălucită pe cei buni și drepti, iar pe ceice au arat nedreptatea și au sămănat fărâdelegea, dupăcum spune prorocul David, «*îl va face să piară de suflarea lui*» (Psalm IV—8).

Din contră, «*nădejdea celor necredincioși*» zice înțeleptul Solomon, e ca pulberea, pe care o spulberă vântul... e ca fumul, pe care îl împrăștie vântul» (V—15).

Nădăjduiți și în bunătatea și milostivirea Preainălțatului nostru Împărat și Rege, a sfințitorilor lui luminați și a tuturor conducătorilor voștri, cari la timpul său nu vor trece cu vederea eroismul vostru fără păreche, jertfele voastre cele crunte de pe culmile

Carpaților, de sub zidurile înferecate ale Ivangorodului, dela Mitrovița, de prin înfiorătoarele prețipisuri dela Doberdo, dela Isonzo, unde ați pus lumea în uimire, din Bucovina și din multe alte locuri, pe cari le va înșira istoria, ci vor căuta prilej potrivit spre a răsplăti după dreptate cu măsură binevoitoare aceste jertfe mari.

Și dacă mulți dintre ceice au plecat la războiu nu să vor mai învrednici să guste în lumea aceasta din dulceața răsplătirii, să fiți mângăiați, că Dumnezeu face loc în laturea dreptilor și în locul fericirii vecinice tuturor eroilor. Iară de rezultatul cel bun al luptelor voastre se vor bucura și de dulceața răsplătirii se vor împărtași copii de copiii voștri și nepoți de nepoți ai lor.

Sau dacă unii dintre voi ar pătimi greu prin cele spitale îndepărtate și în lipsa preoților noștri nu ar găsi alinarea suferințelor grele, să se mângăie în fiecare zi și în fiecare ceas aducându-și aminte de suferințele dreptului Iov și de frumoasele lui cuvinte: *«Fericit este omul, pe care-l ceartă Domnul și dojenirea celui atotfăcător nu o lapădă. Că el rănește și vindecă toate și mâinile lui tămăduesc»* (Iov. V 17—18). Săpați pe lespede a inimii voastre aceste cuvinte dumnezeiești și nu uitați, că *«la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință»* (Luca I 37) *«caci ceriul și pământul vor trece, dar cuvintele Domnului nu vor trece»* (Marcu XIII, 31).

Deci, ori sunteți în ploaia de gloanțe, ori stați adăpostiți prin tranșee, ori este ținut trupul vostru de patul durerii în vreun spital, înălțați cugetele voastre către Dumnezeu cel atotputernic, cerând zi de zi în rugăciunile voastre învingere cât mai apropiată pentru armele gloriosului nostru Domnitor, ca atunci să se poată face pe pământ pace și ca voi să vă puteți întoarce cu bine la vetrele voastre.

Așteptați și voi cu credință și nădejde creștinească acolo pe unde vă aflați vremea Nașterii lui Cristos, care va întări inima voastră și vă va lua sub scutul său, *«caci ceice așteaptă pe Dumnezeu se vor înoi în țaria lor și vor lua aripi ca vulturul; alerga-vor și nu vor osteni...»* (Isaia 40. 3.)

Rugăciuni pentru deplina biruință înălțăm și noi cu toții dela altarele sfintelor noastre biserici, căci arde și sufletul nostru de dorul de a vă vedea întorși încărcăți de glorie, ca să putem pleca genunchii noștri înaintea Tatălui ceresc spre rugăciunea de mulțămintă, căci El este izvorul milii și al bunătății și împlinitorul nădejdiilor noastre. Lui se cuvine cin-

stea, închinăciunea și mărirea: Tatălui și Fiului și sfântului Duh. Amin.

Caransebeș, în ajunul Nașterii lui Cristos din anul 1915.

Dr. Elie Miron Cristea,
episcop.

Duma vrea continuarea războiului. Comisiunea bugetară a dumei rusești, ascultând expunerile ministrului de externe Sasonov asupra situației și apoi declarația, că guvernul rusesc e ferm decis a continua războiul până la învingerea finală, a luat hotărârea, că *Rusia nu se poate gândi la pace până nu va fi zdrobită de tot puterea militară a Germaniei.* S'a accentuat apoi și necesitatea de a se da toată atențiunea dezvoltării lucrurilor în Persia, iar de altă parte ministrul de externe a fost de dreptul provocat, ca să iee toate măsurile necesare pentru ridicarea influenței rusești în Persia. — Toate vor fi însă dorințe deșarte!

Papa așteaptă pacea. Prezentându-se cardinalii din Roma în fața Papei pentru a-i aduce felicitări de sărbătorile Nașterii Domnului, în răspunsul dat la alocuțiunea rostită Papa s'a plâns, că încercările sale de până acuma de a se restabili pacea între popoare și state au ramas fără rezultat, pentru că *nu l-a ascultat nime;* dar pentru aceea credința sa e tare, că bunul Dumnezeu va mântui lumea de pacostea războiului, dacă toți vor căuta se recurgă la intervenția Preacuratei Fecioare Maria, care va ruga apoi pe Mântuitorul, se vină de nou lumii întru ajutor. «Pătruns de credința aceasta, — și-a încheat Papa vorbirea către cardinali, — vă comunic, că *cât mai curând vă veți bucura de binecuvântările păcii, pe care o va esopera pe seama omenimei mama lui Isus.*» — Deee bunul Dumnezeu, ca așa se fie!

Monarhul nostru. Ziarul vienez «Fremdenblatt», organul ministrului nostru de externe, scrie despre Maiestatea Sa, Monarhul nostru, că războiul nu i-a schimbat întru nimica modul de viață, decât numai întru atâta, că acum lucrează mai mult decât mai nainte, și că munca sa e mai ales de natură militară. Starea sănătății Maiestății Sale e bună și n'a fost alterată nici de succesele, nici de dezastrile de pe câmpul de războiu. Maiestatea Sa cu liniște admirabilă și-a împlinit datorințele de domnitor în decursul războiului. Să culcă și acum la orele 8 sara și se scoală la trei și jumătate dimineața. Ziua întregă o petrece la masa de scris, și

numai când e vremea frumoasă face primblări prin coridoarele palatului din Schönbrunn, prefăcute în grădină. Distracția Maiestatea Sa nu o cunoaște.

Războiul.

La frontul răsăritean au fost atacuri vehemente, dar toate au fost respinse cu perderi mari pentru Ruși. La frontul dela apus Francezii au aruncat mine asupra pozițiilor germane, fără a putea face stricăciunile dorite. La frontul italian artileria dușmană desvoltă destulă activitate, pe întreaga linie, mai ales la Isonzo. În Muntenegru operațiunile se continuă, conform planului. În general însă a domnit liniștea la cele mai multe fronturi în zilele de sărbătoare ale catolicilor (Nașterea Domnului).

Situația în Bucovina.

Viceguvernorul Bucovinei, contele Esdorff, în drumul seu spre Viena a trecut prin Cluj, venind cu automobilul dela Vatra Dornei. Contele nu e om nou în Cluj, pentru că petrecuse în eara trecută patru luni în acest oraș, atunci, când Bucovina era ocupată de Ruși și toate oficiile publice s'au fost mutat din Cernăuț la Cluj. Un redactor al ziarului «Ujság» a căutat se convină cu contele și s'ăl întrebe, că acum care e situația în Bucovina, primind la întrebare răspunsul următor:

«In Bucovina, a spus contele Esdorff, domnesc acum cele mai normale stări de lucruri. Munca făcută cu sîrguință a acoperit de tot urmele invaziunii rusești. Ba situația s'a îmbunătățit în Bucovina în urma războiului, întrucât adevărat s'au făcut drumuri noi, frumoase, iar cele vechi, stricate, au fost aduse în ordine din partea soldaților noștri. Secerișul a decurs în regulă și rezultatul a fost destul de bun. Pot să declar, că Bucovina e provezută în abundență cu alimente. Sunt de toate: făină, carne, unsoare, ouă, și în proporție cu prețurile din Cluj în Bucovina prețurile sunt destul de reduse. Locotenența a purtat de grijă, ca din produsele agronomice se fie exportat numai aceea ce e cu adevărat de prisos, și a promovat din tot sufletul importarea de alimente din România.»

La întrebarea apoi, că oare Rușii nu vor onora Bucovina încă odată cu visita lor, baronul Esdorff a răspuns următoarele:

«Lucrul acesta e esclus. La Cernăuț stă strajă colonelul Pap, cu trupele sale admirabile. Eu am văzut pozițiile pe cari le-a făcut colonelul Pap în jurul Cernăuților și pot se spun, că acelea întru adevăr nu

pot fi cucerite. Ofițeri germani, austriaci, ungari, vin să studieze aceste poziții artistice de războiu și se pronunță cu multă admirație asupra genialității colonelului Pap. Dacă la începutul războiului ar fi stat sentinela la hotare acest grandios Maghiar, Rușii n'ar fi trecut niciodată peste hotarele Austriei!..

Toate bune și frumoase, dar nu se va supăra nici contele Esdorff și nici cei dela ziarul «Ujság» din Cluj, dacă facem mica rectificare, că acel grandios colonel Pap, ale cărui poziții de războiu sunt admirate de toată lumea, nu e Maghiar, ci e Român, e domnul Dănilă Pap, (născut din părinți români zărândeni și căsătorit cu o Româncă din Abrud), precum Român e celalalt erou legendar din Bucovina, domnul maior Victor Rusu, care din soldat de rând o dus'o în cursul războiului până la rangul de maior și și are peptul plin de decorații. Amândoi sunt ai noștri, ai Românilor din statul ungar, și noi mândri suntem că-i avem!

Dela sate.

Inmormântarea părintelui Vasile Orăsan din Murășșaniacob.

În 4/17 Decembrie a. c. a închis ochii pe vecie, în nădejdea Iovierii, fruntașul și distinsul paroh al Murășșaniacobului, Vasile Orăsan. Adormitul în Domnul a fost o figură rară, un vrednic chip al generației ce spune... vrednic de pomenire și imitare.

A reprezentat biserica sa cu demnitate în sinoade, congregații comitatense... și pretutindenea.

Inmormântarea i s'a îndeplinit la 6/19 Decembrie a. c. în ziua sfântului Nicolae, și a as'at la ea popor din patru comune.

A pontificat distinsul protoiereșbiter al Turzii, P. O. Domn Iovian Murășșan, asistat de 7 preoți. Panegiricul a conținut în liniamente generale viața și activitatea acestui preot, care din propria sa putere s'a înălțat, prin muncă și crutare, la o stare frumoasă materială, crescându-și familia cinstit. S'a sfârșit acest frumos și remarcabil panegiric cu cuvintele Mântuitorului Cristos, spusă din incidentul sfășietoarei sale despărțiri de sfinții Apostoli: «Și acum mă preamărește tu Părinte la tine însuși, cu mărirea carea am avut la tine... Arătat-am numele tău oamenilor...»

La mormânt și-a luat adio dela defunctul în numele colegilor preoți tractuali vrednicul paroh al Murășșanetii, Șerban, care a stors lacrimi din ochii ascultătorilor și a cutremurat sufletele lor.

Iar când sicriul era dat pământului, când familia repositului s'a văzut lipsită de acela, care era fala, sprijinul, ajutorul și mângăierea ei, un membru al acelei familii a rostit următoarele instructive și îndușetoare cuvinte:

«Se iubești pe Domnul Dumnezeuul tău... și «Se cinstești pe tatăl tău și pe mamă ta ca să-ți meargă bine și se trăești mult pe pământ...»

FOIȘOARĂ.

O pagină.

— «Siluete».

De Gh. Maior.

Mă gândeam să fac o scurtă dare de seamă simbolistă, dar s'apropie de mine și-mi soptește ceva clasicismul, și atunci mi-a năzărît, că vine cu tumultuoșitatea lui și romanticismul. Mi-am întors fața și mi-am zis: nici cu unul, nici cu altul; ai ceva de zis, spune, dar spune bine.

Atâta cer și dela alții. Dece ne-am lega de anumite forme, când sufletul nu poate împrumuta forma de manifestare, ci și-o creiază însuș. Clasicism, romanticism, simbolism? — acelaș suflet în trei forme, sau aceeaș Venus dela Milo, odată din marmoră albă, cu forme, cari invie sub privirea înțelegătoare, apoi din lut frământat și colorat, cu ochi de sticlă, și de ar fi trăit Edison mai de vreme, poate în intern cu un gramofon, ca să fie mai vie, și în sfârșit aceeaș din sticlă de cristal curată ca lacrima, dar a cărei forme și conturi se pierd în dispersiuni, refracțiuni, «sunete, culori și linii care pier, plutind în infinit», forțându-ți sensurile ca să dai realitate demulțorii nonsensurilor. Las să mă cufund în teorii și comparații, ca să concretizez niște noțiuni, cari azi sboară depe buzele mul-

timei ce discută și se încântă de literatură. Clasicismul — cugetare și simțire ordonată, care-și aduce din caos forma; romanticismul — simțire și cugetare și formă împletite, ca să scoată un acord armonic; simbolismul — «cugetare modernă», care se pierde în forme vagi, în vorbe multe și alese, prinse în «versul liber» — eu i-ași zice: comod, — care corăspunde mai mult disordinei poetice — la noi atâta de «bolnav». Toate însă chiamă în ele sufletul omenesc cu viața lui.

De aceea e mai bine să nu ne legăm de forme și să nu cerem forme, ci să ne întrebăm dacă cineva a avut ceva de spus, și dacă a spus bine.

În zinghetul de arme glasul lin și dulce al muzelor se 'nvăluie în tăcere, ziceau înaintașii. Azi — n'o putem spune. Ardealul pare că mișcă din nou, se deșteaptă din letargie, înstrună lire și cântă pe «coarde nevăzute». Și sufletul zbucnește și vrea să iasă din încătușarea strâmtă, când în atâta vaiet și jale auzi melodia sfântă a păcii sufletești, când vezi jucând în aer pulbere aurie, vezi lumină, vezi flori, vezi crinii, iacintii, crizantemele, vezi trandafirii înrumeniți de ură și iubire, — și-ți cade-așa de bine, când mulțimea asta mută își vorbește în poezie și te scoate, te ridică o clipă deasupra prezentului apăsător.

«Siluete»-le! O reală valoare literară! Natură, scăldată în râuri de frumșeți senine,

iubire, simțire ce plutește pe unde de tristețea umedă, flori și iară flori, cari își amestecă parfumul cu farmecul undelor, ce se ridică în taină de sub tasta pianului lui Chopin, Cellini, Liszt, îmbracă haină caldă și bogată, cate-odată prea grea de podoabe, în poezia dlui I. Broșu. Din ele transpiră un suflet, care cere haina exprimării; dl Broșu a avut de spus și a spus bine.

Ne vom aminti poate pe mulți; pe Josif în Voivodul, Hanul din Suceava, Haiducul; «Caleidoscopul lui A. Mirea»; pe Anghel; și mai mult pe Minulescu — din literatura noastră, mișcându-se totuși independent.

În ritmul sfânt al Imnului Primăverii bat simțiri religioase, cari ne duc cu gândul la bogății psalmi, cântând:

Osana deci, Osana!
Cântați părintelui, cântați întreg pământul,
Că glasul lui s'aude în prăpăstii,
Și vorba Lui e tunet și-adiere,
Mânia Lui e vifor!
Și bun e Domnul. Sufletul gurii Sale
Aprinde firea și îi dă viață,
Mânia Lui e dulce!

Din munții suri se prăbușesc isvoare,
— Sunt lacrimile Lui de milă —
Și mila Lui nemărginită este.
Și în urma lor cresc flori și muguri:
Hlamidă verde înveșmântă câmpul
Bogat în daruri...

Osana!
Cântați stăpânului, cântați popoare,
Și limpede vă fie glasul strunei,
Când prinosiți stăpânului furtunei

Bogata mânei voastre roadă 'n floare,
Voi cei curați cu duhul! — Aleluia
Strigați-i Lui cu inima curată,
Osana Lui, să-i cânte firea toată,
Zbucniți din mii de plepturi: Aleluia!

Alătura de ea stă ca măreție și putere de expresie și Imnul către soare.

Romanța (epică) senină îmbracă versul plastic și ușor, care încântă:

Umbre uriașe cad,
Umedă-i dumbrava...
De copite lângă vad,
Ropotește slava.

Eu sunt voevodul, eu...
Dar deschide-mi! Zarea
Geme-adânc de vuet greu
Ca de vifor marea.

Sonetul își găsește un bun mântuitor ca fond, dar modifică tehnica și îmbracă haină prea greoaie.

Majoritatea poeziilor însă sunt drăgălașe romanțe «pentru mai târziu», line, triste, alteori zbuciumate, între cari se disting Rapsodie și Corbii. Simbolismul și în versurile «Siluetele» e cam «bolnav» — așa cum a intrat el în literatura noastră, — dar e ceva mai curat, cu sentimente mai nobile, cu ceva moral în ele, cu expresii mai îngrijite, căci

Vreau
Ca 'nt'un potir de diamant să-ți beau
Azi proaspătul tău suflet de pe buze,
Și lacom într'un strop să-ți sorb ființa,
Că fericirea noastră să n'apună...
Și urmărind norocul împreună,

Nr. 663/1915.

(228) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Săniacob de Murăș, din protopresbiteratul Turda, devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Orășan, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt acelea statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele prescise de legile în vigoare, să se substearnă în termen deschis, subsemnatului oficiu, iar concurenții să se prezenteze în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Turda, 10 Decembrie 1915.

Oficiul protopresbiterat ort. român al Turdei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășan
protopresb.

Nr. 608/1915.

(225) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III. Blăjeni-Grosuri, se scrie concurs nou, a doua oară, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele cuprinse în coala B. Cererile sunt a se instrua conform normelor din vigoare și a să așterne în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Petenții, au să se prezinte în zi de Duminică ori sârbătoare în biserică pentru a cânta, cuvânta și eventual celebra.

Brad, la 3 Decembrie 1915.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Zarandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Damian
protopresbiter.

Nr. 400/1915.

(226) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a III-a Federi, din protopresbiteratul Hațegului, se publică, în conformitate cu înaltul ordin consistorial din 7 Nov. a. c. Nr. 824 Bis., concurs nou din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în termenul arătat și să se prezenteze la biserică spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Hațeg, la 4/17 Decembrie 1915.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Hațeg.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 301/1915.

(227) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III Bejan cu filia Mintia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Viitorul preot va avea să locuiască în Mintia — fiind stațiune ferată în loc, — dar se va fugriji singur de cuartir.

Concurenții au să-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul prefapt, subsemnatului oficiu protopresbiterat, și până inclusive 8 zile înainte de a legere să se prezinte poporului în biserică spre a cânta, resp. celebra și cuvânta.

Deva, la 28 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiterat Deva.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu:**

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirei și asupra adevărului divin.

Traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolitan al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu.**

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlul: „Τὰ συμβολικὰ βιβλία”. Atena. 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefața” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, împreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revanzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Preșfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeestii Liturghii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai nainte de Ispovedanie. Invățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminecături. Rugăciunile după sfânta cuminecătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preșfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paraclis al preșfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocaziuni. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicare.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revanzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orice mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.**
- Adormirea Maicei Domnului
 - Bunavestire
 - Nașterea Domnului Iisus Christos
 - Fuga la Egipt
 - Iisus în biserică de 12 ani
 - La nunta din Cana
 - Iisus pe mare
 - Învieerea lui Lazar
 - Schimbarea la față
 - Răstignirea lui Iisus Christos
 - Punerea în mormânt
 - Învieerea Domnului
 - Înălțarea — Floriile
 - Tăierea împrejur
 - Nașterea Maicei Domnului
 - Pogorârea Duhului sfânt
 - Nașterea sfântului Ioan Botezător
 - Grigorie, Vasile și Ioan
 - Adormirea sfintei Ane
 - Afiarea capului sf. Ioan Botezător.

- II.**
- Iisus pe Cruce
 - Înălțarea sfintei cruce
 - Ilie prorocul în carul de foc
 - Tăierea capului sfântului Ioan
 - P. Grigorie teologul
 - Sf. Vasilie

- III.**
- Botezul Domnului
 - Constantin și Elena
 - Sfântul Dumtru călare
 - Sfântul George
 - Maica Domnului
 - Petru și Pavel
 - Arhanghelii Mihail și Gavriil
 - P. Ioan Gură de aur
 - PP. Ioachim și Ana

- IV.**
- Arhanghelul Mihail
 - „ Gavriil
 - Apostol ori-care
 - Domnul Christos
 - Iisus în muntele Maslinilor
 - Sfântul Dumtru
 - Sfântul George
 - Ilie Prorocul
 - Ioan în pustie
 - Sfântul Nicolae
 - „ Simeon
 - „ Andreiu
 - Evangelistul Ioan
 - „ Luca
 - „ Marcu
 - „ Mateiu
 - Prorocul Zaharia
 - Apostolul Iacob
 - „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	34-60	42-—	56-—	70-—	cor. foarte fine.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56-—	72-50	23-10	27-30	40-60	49-—	65-80	20-30	23-80	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	„ fine.
simple . . .	14-—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tînichie și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orice fel de materii și de orice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile